

قرآني بيان

دقاوان سودا

د مَدَنِي مركزونو (فيضان مدينه) او د شعبه امام
مساجد (دعوت اسلامي) لاندې جوماتونو د پاره

11-JULY-2025

د جُمَعَةُ المَبَارِكُ

FOR ISLAMIC BROTHERS

د مَدَنِي مركزونو (فيضانِ مدينه) او د شعبه امام مساجد (دعوتِ اسلامي) لاندې جوماتونو د پاره

په 11 جولائي، كال 2025ء (بمطابق: 15 مُحَرَّم الحَرَام، كال 1447هـ) د جُمُعَة المبارک

قرآني بيان

په نوم

د تاوان سودا

په دې بيان كښې به تاسو زده كړئ...

1 --- د هدايت په بدله گمراهي مه اخلئ!

2 --- په يوه جمله باندې يې دوه حجونه ضائع كړل

3 --- آيا د قرباني په حائے صرف صدقه كيدے شي؟

4 --- د اخرت غوښتونكي جوړ شئ!

پيشکش

الْمَدِينَةُ الْعِلْمِيَّة

Islamic Research Center

(شعبه: بياناتِ دعوتِ اسلامي)

For Feedback :+92 315 2692786

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعٰلَمِيْنَ ط وَالصَّلٰوةُ وَالسَّلَامُ عَلٰى خَاتَمِ النَّبِيِّنَّ ط
 اَمَّا بَعْدُ فَاَعُوْذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطٰنِ الرَّجِيْمِ ط بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ط
 الصَّلٰوةُ وَالسَّلَامُ عَلَيْكَ يَا رَسُوْلَ اللّٰهِ وَعَلٰى اٰلِكَ وَاَصْحٰبِكَ يَا حَبِيْبَ اللّٰهِ
 الصَّلٰوةُ وَالسَّلَامُ عَلَيْكَ يَا نَبِيَّ اللّٰهِ وَعَلٰى اٰلِكَ وَاَصْحٰبِكَ يَا مُوْرَ اللّٰهِ

كُوْتُ سُنَّتِ الْاِغْتِكَافِ (ترجمہ: ما د سُنَّتِ اعْتِكَافِ نِيَّتِ او كِرُو)

د دُرُوْدِ پاك فضيلت

صحابي رسول حضرت ابو طلحه انصاري رَضِيَ اللهُ عَنْهُ فرمائي: يو خُل سحر د الله پاك د اخري نبي، رسولِ هاشمي صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ پهُ نوراني مخ باندي د خوشحالي نخبسي وي، صحابه كرامو عَلَيْهِمُ الرِّضْوَانُ چې ترينه د دي د سبب پويستنه وكړه نواوئي فرمائيل: الله پاك پيغام راليرله دے چي: اے محبوبه صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ! ستاسو كوم امتي چې پهُ تاسو باندي يو خُل دُرُوْدِ ولولي، زه به د هغه د پاره 10 نيكي ليكم، د هغه 10 گناهونه به وړانوم، 10 درجي به وړله او چتووم او هم دومره رحمت به پرې ليرم۔ (1)

اُن پر دُرُوْدِ جن كو كس بے كساں كهيلن | اُن پر سلام جن كو خُبر بے خُبر كي هے (2)

وضاحت: هغه خور آقا و مولا، مكي مَدَنِي مصطفى صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ كوم ته چې د بے وسو ملاتر وئيله شي، كوم چې د هر بے خبره خبر لرونكه دے، پهُ هغوي باندي دي دُرُوْدِ او سلام وي۔

صَلُّوْا عَلٰى الْحَبِيْبِ ❀❀❀ صَلَّى اللهُ عَلٰى مُحَمَّدٍ

1... مُسْتَدْرَأُ أَحْمَد، جلد: 5، صفحہ: 509، حدیث: 16352۔

2... حدائقِ بخشش، صفحہ: 209۔

أُولَئِكَ الَّذِينَ اشْتَرُوا الضَّلَالَةَ بِالْهُدَىٰ ۖ فَمَا رَبَحَتِ تِجَارَتُهُمْ وَمَا كَانُوا مُهْتَدِينَ ﴿١٦﴾

صَدَقَ اللهُ الْعَظِيمَ وَصَدَقَ رَسُولُهُ النَّبِيُّ الْكَرِيمُ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ

خورو او محترمو اسلامي ورونو! مونره د ورومبی سیپاری، د سورة بقره، د آیت: 16 د اوریدو سعادت حاصل کړو، په دې آیت مبارک کنبی د منافقانو یوه بے وقوفی ذکر کړے شوې ده- ارشاد دے:

أُولَئِكَ الَّذِينَ | ترجمه کنزُعرفان: هُم دا هغه خلق دي-

یعنی منافقانو کومو چې به په زړه کنبی کُفر پت ساتلو او په خُله باندې به یې کلمه ووئیله

اشْتَرُوا الضَّلَالَةَ بِالْهُدَىٰ ۖ | ترجمه کنزُعرفان: چا چې د هدایت په بدله کنبی گمراهي واخستله-

د الله پاک اخري نبي، رسول هاشمي صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ تشریف راوړو، د نبوت اعلان یې وکړو، معجزې یې وښودلې، د قرآن کریم آیتونه یې بیان کړل، حق بالکل واضحه شو، بیا د منافقانو سره دواړه لارې وې، په هدایت حاصلولو د جنت حقدار هم جوړیدے شو او د باطل په لاره باندې په تللو د دوزخ حقدار هم جوړیدے شو- ❀ دې بد بختو به کلمه هم وئیله ❀ دوئي اَمَّا بِاللّٰهِ وَبِآيَاتِهِ الْاٰخِرَةِ (مونره په الله باندې او په اخرت باندې ایمان راوړو) هم ووئیل ❀ مسجد نبوي شريف ته به هم حاضریدل ❀ د خور مصطفے صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ د مخ مبارک زیارت به یې هم کولو ❀ سرکار عالی وقار، مکي مدني تاجدار صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ به د ژوند دَرس هم ورکولو، دوئي به هغه دَرس هم اوریدو، دا ټول هغه کارونه وو کوم چې به صحابه کرامو عَلَيْهِمُ الرِّضْوَانُ کول نو د هدایت ستوري جوړ شول، منافقانو هم دا کارونه وکړل، که غوښتلے یې نو دوئي هم د جنت حقداران جوړیدے شو خو

اَسْتَرُوا الصَّلَاةَ بِالْهُدَىٰ

دوئي هدايت پريښودو، گمراهي يې اختيار كړه، اسلام يې پريښودو، د كُفر لاره يې اختيار كړه، جنت يې پريښودو، د دوزخ لاره يې اختيار كړه، په خُله باندي يې خو كلمه ووييله خو په زړه كښي يې كُفر پټ وساتو.

ترجمه كُنُزُ الْعِرْفَان: نو د دوئي تجارت خه كته ونكړه.

فَمَا رِبِحَتْ تِجَارَتُهُمْ

يعني دې بد بختو هدايت پريښودو او كومه گمراهي چې يې اختيار كړه، د دوئي دې جوړ جاري [يعني سودا بازي]، دې تجارت دوئي ته هيڅ فائده اونه رسوله.

ترجمه كُنُزُ الْعِرْفَان: او دې خلقو هډو سمه لار پيژندله نه.

وَمَا كَانُوا مُهْتَدِينَ

يعني حقيقت خودا دے چې دا منافقان بے وقوفه دي، دوئي هډو په تجارت كولو نه پوهيږي. • په دُنيا كښي تجارت څنگه كول دي؟ • ديو نه 10، د لسو نه 100 او د سلو نه 1000 څنگه جوړولے كيږي؟ • دُكان څنگه كيږي؟ • كاروبار څنگه ښه كيږي، په دې اكر كه پوهيدل خودا اخرت تجارت څنگه كول دي؟ د هغې دوئي له هډو طريقه نه ورتلله، دوئي د تاوان سودا وكړه، جنت ته تلے شو خو دوئي دوزخ اختيار كړو.

د يو ماهره سوداگر د ټولو نه ورومبے او بنيادي كوشش دا وي چې ما څومره مال لگولے دے د هغې سره فائده هم حاصله شي! خودا منافقان داسې بد بخته دي چې دوئي د اخرت تجارت وكړو خو فائده به يې خه حاصلولے چې د خپل اصلي مال نه يې هم لاس وينځل، كلمه يې هم ووييله، بيا هم د جنت حقداران نه شول، نمونځونه يې هم وكړه، جهاد يې هم وكړو، روژي يې هم ونيولې، بيا هم د جنت حقداران نه شول، ولي؟ ځكه چې

اِسْتَرُوا الضَّلَلَةَ بِاِهْتِدَىٰ

دوئي د خپل زړه د دُنيا د پاره د هدايت په ځائے گمراهي اختيار كړه.

د تاوان سودا مه كوي!

خوږو او محترموا اسلامي ورونو! معلومه شوه چې دا د منافقانو عيب دے، د دوئي به وقوفي ده چې دوئي اكر كه د دُنيا په تجارت پوهيږي خو د اخرت په تجارت باندې نه پوهيږي، د تاوان سودا كوي- مونږه د الله پاك په فضل باندې مسلمانان يو، منافقان نه يو، ځكه مونږ له پكار دي چې د منافقانو په شان د به وقوفی نه ځان بچ كړو ❀ مونږه د دُكان په كولو پوهيږو ❀ په كاروبار كولو پوهيږو ❀ په پيسو گټلو پوهيږو ❀ په كور چلولو پوهيږو ❀ د يوې نه 10، د لسو نه 100 او د سلو نه 1000 مونږه جوړوو، دا په خپل ځائے باندې بڼه خبره ده، البته مونږ له د اخرت تجارت هم كول پكار دي، لكه څنگه چې مونږه په دُكان كولو، كاروبار كولو كښې ماهران يو، د دُنيا د گټلو په هره طريقه باندې پوهيږو، دغه شان د جنت گټلو طريقې هم مونږ له راتلل پكار دي-

كه د اخرت تجارت مونږ له نه راځي نو هسې نه چې مونږه د تاوان سودا ونكړو، بعضي وخت كه د دُنيا په تجارت كښې نقصان هم وشي نو تر څومره وخته پورې به وي، په شپږو مياشتو كښې، په كال دوه كاله كښې به نقصان پوره شي، فرض كړئ كه كاروبار مو وكړو او د كروړونو روپو نقصان وشو، مال ډوب شو، كه بيا د دې دغه تاوان پوره نكړے شي نو هم دُنيا فاني ده، نن ژوندي يو، سبا كيدے شي چې په قبر كښې يو- كه مونږه د اخرت په تجارت كولو نه پوهيږو، د اخرت په معامله كښې كه مونږه د تاوان سودا وكړه نو په فاني دُنيا كښې نه بلكې په ابدې (يعنې په هميشه پاتې كيدونكي) ژوند كښې به نقصان وشي، ځكه د اخرت په معامله كښې چرې هم د تاوان سودا مه كوي!

(1): د هدايت په بدله گمراهي مه اختياروي!

د الله كريم ډير لوي فضل دے چې مونږه د مسلمانانو په کور کښې پيدا شو، د آربونو په شميره کښې خلق په دُنيا کښې موجود دي، الله كريم زمونږ د پاره د مسلمانې کورني انتخاب وفرمائيلو، مونږه د عاشقان رسول په کور کښې سترگې وغړولې او دُنيا ته چې راغلو نو د اذان اواز مو واوريدلو-

دا الله پاک مونږ ته سعادت راعطا کړے چې مونږه په هدايت باندې يو، اوس د دې هدايت په خرخولو چرې هم گمراهي مه اخلئ، گنې نو دا به د اخرت په تجارت کښې ډيره د تاوان سودا وي، مونږه په هدايت باندې يو، ايمان مو په سينه کښې موجود دے، دا ايمان چرې هم مه خرخوئ- ❀ د دُنيا مال، د دُنيا دولت ❀ د دُنيا شهرت ❀ د دُنيا نوم، عهدہ، منصب، دا هر څه فاني دي، خُدائے دې نه کړي که د پيسو په لالچ کښې، د منصب په لالچ کښې، د يو ملک د ويزې حاصلولو په لالچ کښې که مو چرې د ايمان سودا وکړه نو ډير غت نقصان به وشي-

مجازي عشق کفر ته ورسولو

د خپل وخت د کامل ولي، حضرت حَسَنِ بصرى رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ د زمانې يوه ډيره عبرتناکه او د سبق نه ډکه واقعه ده، يو ځل امام بصرى رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ تشریف فرما وو نو هغوئي وليدل چې بعضې خلق يو مړے په رانښکلو وړي، حضرت حَسَنِ بصرى رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ چې دا وليدل نو بے هوشه شو او زمکې له يې تشریف يوړو، چې کله په هوش کښې راغلو نو د هغوئي نه د بے هوشۍ د سبب پوښتنه وکړے شوه، هغوئي وفرمائيل: دا مړ شوے گس يو وخت کښې د اعلى درجې عابد او زاهد وو، يوه ورځ دا د خپل کور نه د نمونځ په نيت باندې ووتو نو په لاره کښې يې يوه غير مسلمه جينۍ وليدله، نظر يې دوکه شو، زړه يې پرې وبائلو او دا گس د مجازي عشق په جال کښې راگير شو- په زړه کښې به يې گنده گنده

خيالونه راتلل، د هغه وخت برباديږو، اخر يوه ورځ هغه هغه جينى ته د نكاح پيغام وليږو، په دې باندې هغې جينى ووييل: ته مسلمان يې او زه غير مسلمه يم، ترڅو پورې چې تا خپل دين نه وي پرېښودې او زما مذهب دې نه وي اختيار كړې! تر هغه وخته پورې به زه ستا سره نكاح نه كووم.

آه! افسوس! د هغه په مزغو كښې مجازي عشق پروت وو، په هغه بد بخته باندې شهوت غالب شو، هغه د جينى خبره وومنله او دين اسلام يې پرېښود او د هغې جينى والا باطل دين يې اختيار كړو. بيا چې كله دا د جينى خواله لارو نو هغې ووييل: اے انسانه! په تا كښې هيڅ خير نشته، چا چې د خپل دين سره وفا ونكړې شوه نو هغه به زما سره وفا څنگه كوي. په دې وټيلو هغې د واده نه انكار وكړو.

نه خدا ې ملا نه وصال صنم | نه ادره كې رې، نه ادره كې رې

د ايمان نه هم خلاص شو، د چا په عشق كښې چې راگير وو، هغه ورته هم ميلاؤ نه شوه. اخر هم د كفر په حالت كښې مړ شو. (1)

الله اكبر! خوږو او محترموا اسلامي ورونو! غور وكړئ چې څومره د تاوان سودا يې وكړه؟ خپل ايمان يې خرڅ كړو او گمراهي يې اختيار كړه، د يوې جينى په عشق كښې راگير شو او د ايمان په سودا كولو د اخرت په تجارت كښې په څومره غټ نقصان كښې اخته شو!!

د كفر نه نفرت كول ضروري دي

خوږو او محترموا اسلامي ورونو! اَلْحَمْدُ لِلّٰه! مونږه مسلمانان يو، يقيناً چې دا د الله پاك ډير لوي نعمت دے، زمونږه كلمه وټيل، مسلمانيدل به **اِنْ شَاءَ اللهُ الْكِرِيم!** د دوزخ نه د بچ كيدو او جنت ته د تللو ذريعه جوړېږي خو ياد ساتئ چې د دوزخ نه د بچ كيدو او د جنت د حقدار جوړيدو د پاره صرف مسلمانيدل كافي نه دي بلكې د سلامت ايمان سره د دُنيا نه

تلل هم ضروري دي. ځکه مونږ له پکار دي چې مونږه د خپل ايمان فکر وکړو، الله پاک مونږ ته د ايمان دولت راعطا کړے دے، د دې قدر هم وکړو، د دې شکر هم ادا کړو او ورسره ورسره د کفر نه نفرت هم وکړو. پة حديث پاک کښې دي: پة چا کښې چې درې خبرې وي، هغه به د ايمان حلاوت (يعنې خوږ والے) بيا مومي (پة دې دريو کښې يې يوه خبره دا ارشاد کړه): هغه د ايمان نه پس د کفر طرف ته گرځيدل داسې نه خوښوي، لکه څنگه چې وور ته غورځيدل نه خوښوي. (1)

معلومه شوه چې د ايمان والا پاتې کيدو، د سلامت ايمان سره قبر ته د کوزيدو او پة دې ذريعه د جنت د حقدار جوړيدو د پاره ضروري دي چې مونږه د کفر نه هر وخت نفرت وکړو.

د ايمان د سلامتيا فکر وکړئ!

آه! افسوس چې نن سبا د ايمان د سلامتيا فکر د ډيرو کمو خلقو سره وي ❀ عام طور خلق پة خپل نفس باندې يقين کوي ❀ د بد مذهبو او د خرابو خلقو پة صحبت کښې کيښتل ❀ پة گناهونو کښې مصروفه اوسيدل ❀ مونږه څه زده کوو، د چا نه يې زده کوو، وغيره بالکل فکر نه کول ❀ د علم دين نه لرې تښتيدل ❀ د غير مسلمو نقل کول ❀ د هغوئي لټريچر ډاډه لوستل ❀ د غير مستندو خلقو او د غير مستندو طريقو (مثلاً د سوشل ميډيا، انټرنيت، يوټيوب، فيس بک وغيره) ذريعو نه د دين د زده کولو کوشش کول وغيره د ايمان نه د لاس وينځلو اسباب دي خو افسوس چې نن سبا زياتره خلق پة دې کارونو کښې اخته پة نظر راځي.

اے د خوږ نبي صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ عاشقانو! الله پاک مونږ ته د ايمان دولت راعطا کړے دے نو مونږ له د دې قدر هم کول پکار دي، دې د پاره مونږ له پکار دي چې د الله

پاک د پټ تدبير نه هر وخت ويريرو او هر ساعت د ايمان د سلامتيا فِكر وكړو-

د پټ تدبير نه نه ويريدل سخت نقصان وركونكې عمل دے

په قرآن كريم كښې دي:

فَلَا يَأْمَنُ مَكْرَ اللَّهِ إِلَّا الْقَوْمُ الْخَاسِرُونَ ﴿٩٩﴾ | ترجمه کنزُالعرفان: نو د الله د پټ تدبير نه
 (پاره: 9، سورة الاعراف: 99)
 صرف تباہ کيدونکي خلق بے ويرې وي-

علمائے کرام فرمائي: د الله پاک د پټ تدبير نه بالکل نه ويريدل کبيره گناه ده- (1)

د حضرت سفيان ثوري رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ د الله پاک نه ويره

حضرت سفيان ثوري رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ ډير د اوچتې مرتبې عالم دين، ډير د اوچتې پايې مُحَدِّث او کامل ولي دے، د حضرت سفيان ثوري رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ په باره كښې منقول دي چې د هغوئي ملا په ځوانۍ كښې راتيته شوې وه- خلقو ډير ځل د دې د وجهې نه د ځان د خبرولو كوشش وكړو خو حضرت سفيان ثوري رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ هيڅ جواب ورنكړو- يو ځل د هغوئي يو شاگرد بيا بيا د دې وجه وپوښتله نو اوښې فرمائيل: زما يو اُستاز وو، هغوئي ډير په لويي علماؤ كښې شميرلے كيدلو، ما د هغوئي نه ډير علمونه زده كړي وو، چې كله د هغوئي د وفات كيدو وخت رانزدې شو نو ما ته يې ووييل: اے سفيانه! آيا ته خبر يې چې زما سره څه معامله وشوه؟ ما تر 50 كالو پورې مخلوق ته د الله پاک د اطاعت كولو او د گناهونو نه د بچ كيدو تلقين كولو خوافسوس! نن چې زه وفات كيرم نو الله پاک زه د خپلې بارگاه نه په دې فرمائيلو راويستم چې ته زما بارگاه ته د راتللو اهليت نه لرې-

د خپل اُستاز دا خبره چې مې واوريدله نو د عبرت په وجه زما ملا ماته شوه، د كومې د ماتيدو اواز چې هلته كښې موجودو خلقو هم واوريدو- ما د الله پاک د ويرې نه اوښكې

توئیولې او سخت بیمار شوم- (1)

فکرِ معاش بدبلا، بھولِ معاد جاں گزا | لاکھوں بلا میں پھنسنے کو روح بدن میں آئی کیوں؟

وضاحت: یعنی د ژوند اسباب مثلاً د خوراک خبناک وغیرہ فکر! د قبر تنگی او د قیامت د وحشتونو ویرہ! پۂ داسې لکونو بلاگانو کنبې د انبستو د پاره روح بدن ته ولې راغله وو--؟

الله پاک دې مونږ ته د ایمان د حفاظت کولو، د ایمان د سلامتیا د پاره د کوشش کولو او د کفر طرف ته د تللو نه همیشه د ویریدو توفیق راعطا کړي-

امین بجاہ خاتم النبیین صلی اللہ علیہ و آلہ وسلم-

ایمال پر رب رحمت دے دے تو استقامت | دیتا ہوں واسطہ میں تجھ کو ترے نبی کا (2)

(2): د ریا نہ خان ساتی!

خورو او محترموا اسلامي ورونو! دغه شان ریا ہم د اخرت پۂ تجارت کنبې ډیره د تاوان سودا ده- ❀ مونږه نمونځ وکړو، د دې نمونځ پۂ وجه مونږ د جنت حقدار جوړیدے شو ❀ مونږه روژه ونيوله، د دې روژې پۂ ذریعه مونږه د جنت حقدار جوړیدے شو ❀ حج مو ادا کړو، د دې پۂ ذریعه مونږه د جنت حقدار جوړیدے شو ❀ تهجد مو وکړه ❀ د اشراق خاقت نفلونه مو ادا کړه ❀ د قرآن کریم تلاوت مو وکړو ❀ ذکر الله مو وکړو ❀ دُرود پاک مو ولوستو ❀ صدقه مو ورکړه، خیرات مو وکړو ❀ لوی لوی نیک اعمال مو وکړه، د دې نیک اعمالو پۂ برکت مونږه د جنت حقدار جوړیدے شو خو که چاته مو د بنودلو د پاره وکړه ❀ سر پۂ سجده یو، پۂ خله باندي وایو: **سُبْحٰنَ رَبِّيَ الْاَعْلٰی** خو پۂ زړه کنبې مونیت دے چې خلق ما ته وگوري او لوی عبادت گزار راته ووايې ❀ غریب له

1... خوفِ خدا، صفحہ: 80-

2... وسائلِ بخشش، صفحہ: 178-

راشن ورکوو، د چنډې پۀ باکس کښې چنده اچوو خو پۀ زرۀ کښې نیت دے چې خلق راته سخي ووائی ❀ پۀ ډیر ښکلي اواز کښې تلاوت کوو خو پۀ زرۀ کښې مو دا نیت دے چې خلق ما ته د قرآن پاک قاري ووائی ❀ نیک اعمال مو وکړه خوریا مو وکړه، د کومې پۀ سبب چې د جنت نۀ بلکې د دوزخ حقدار جوړ شو- دا ډیره د تاوان سودا ده-

پۀ یوه جمله باندې یې 2 حجونه ضائع کړل!

یو ځل حضرت سُفیان ثوري رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ د یو گس دعوت له تشریف یورلو، کوربه خادم ته وویل: پۀ هغه لوبښو کښې طعام راوړه کوم چې ما پۀ دویم ځل د حج د سفر نه راوړي دي- حضرت سُفیان ثوري رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ و فرمائیل: اے مسکینه! تا پۀ یوه جمله کښې خپل 2 حجونه ضائع کړل- (1)

نفس بدکار نے دل پر یہ قیامت توڑی | عمل نیک کیا بھی تو چھپانے نہ دیا (2)

ریا کونکے د الله پاک سره بد دیانتی کولو والا دے

پۀ روایت کښې دي: یو گس پۀ بارگاه رسالت کښې عرض وکړو: یا رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ! د قیامت پۀ ورځ به کوم یو څیز نجات ورکوي؟ خوږ ښي، رسول هاشمي صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ و فرمائیل: د الله پاک سره بد دیانتی نۀ کول- هغه گس بیا عرض وکړو: بنده د الله پاک سره بد دیانتی څنگه کولے شي؟ اوئې فرمائیل: داسې چې تۀ د الله پاک او د هغه د رسول صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ د فرمانبرداری والا کار د غیر الله د راضي کولو د پاره وکړې- پس د ریا نۀ ځان ساته ځکه چې ریا شرک (أصغر) دے او د قیامت پۀ ورځ به ریا کونکے پۀ څلورو نومونو رابللے شي: (1): اے کافر! (2): اے بد کار! (3): اے دوکه

1... فضائل دُعا، صفحه: 281-

2... سامان بخشش، صفحه: 72-

بازه! (4): اے نقصان پورته کونکيه! ستا عمل خراب شو، ستا اجر برباد شو، نن ستا د پارہ هيخ حصہ نشته، اے د دوکي ورکولو کوشش کونکيه! خپل ثواب د هغه سره ولتوه د چا د پارہ چې به دې عمل کولو۔ (1)

خورواو محترموا اسلامي ورونوا! په رښتوني زړه سره غور وکړئ! سوچ وکړئ، کار هم يو دے، روزه، حج، زکوٰۃ، نیک اعمال، د دې په ذريعه مونږه جنت ته هم تللے شو خو په ریا کولو، بل ته په بنودلو که د دوزخ حقدار جوړ شو، د قيامت په ورځ باندې مونږه د بدکاره، دوکه بازه، کافر او نقصان پورته کونکي په نوم راووبللے شو نو دا خومره د تاوان سودا ده؟

د ریا کونکي عبرتناک مثال

په 3 سپاره، سُورَةُ بَقَرَه، آیت: 266 کښې ارشاد دے:

ترجمه کنزُالعرفان: آیا په تاسو کښې به څوک دا خوښوي چې هغه سره د کجورو او انګورو يو باغ وي چې د هغې نه لاندې نهرونه بهيري، د هغه د پارہ په هغې کښې هر قسمه ميوې وي او هغه بوډا والي ته ورسې او حال دا وي چې د هغه کمزوري او بے وسه بچي وي بيا په هغې باندې يوه بُورکۍ [د هوا يو غونډارے] راشي چې په هغې کښې ووروي نو ټول باغ وسوزي۔ الله تاسو ته هُم دغسې خپل آيتونه واضح بيانوي چې تاسو غور او فکر وکړئ۔

اَيُّوْذُ اَحَدِكُمْ اَنْ تَكُوْنَ لَهٗ جَنَّةٌ مِّنْ
تَّخِيْلٍ وَّ اَعْنَابٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا
الْاَنْهَارُ لَهٗ فِيهَا مِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ وَّ
اَصَابَهُ الْكِبَرُ وَّ لَهٗ ذُرِّيَّةٌ ضَعَفَاءُ
فَاَصَابَهَا اِعْصَارٌ فِيْهِ نَارٌ فَاحْتَرَقَتْ
كَذٰلِكَ يُبَيِّنُ اللهُ لَكُمْ الْاٰيَاتِ لَعَلَّكُمْ
تَتَفَكَّرُوْنَ ﴿٢٦٦﴾

(پاره: 3، سورة البقرة: 266)

دا يو مثال دے (1) پۀ مونږ کښې دې هر يو گس دا مثال مخې ته کيږدي او لږې سترگې دې پټې کړي او د خپل ځان پۀ باره کښې دې سوچ وکړي، مثلاً چې مونږه سوچ وکړو چې مونږه بوداگان شوي يو، اوس زمونږ پۀ متو کښې د مخکښې پۀ شان طاقت نۀ دے پاتې، اوس د ډير محنت والا کار نشو کولے، پۀ دې حالت کښې واړه واړه ماشومان هم دي، هغوئي گټه نشي کولے، محنت مزدوري نشي کولے، د هغه ماشومانو گټه وټه صرف زمونږ پۀ لاس وي، زمونږه يو دُکان دے، د هغې نه امدن راځي، ټولې خرچې د هغې نه پوره کيږي، د گټې بله څۀ ذريعه نشته، سيل مين (*Sale Man*) راځي او مال راکوي، مونږه پۀ آرام ناست يو او مال خرڅوو، د ژوند نظام روان دے، ناخاپه يوه شپه پۀ هغه دُکان کښې وورولکي، ټول سامان وسوزي ايره شي، آه! د ژوند هم يوه آسره وه، هغه هم پاتې نۀ شوه۔

اوس به پۀ دې حالت کښې مونږ ته څنگه خفگان رارسي؟ څومره سخت تکليف به وي؟ هر وخت به د وړو وړو ماشومانو خيال ذهن ته راځي، هر وخت به تکليف وي، پۀ سينه کښې به د غمونو سمندر پۀ موجونو وي، اوبښکي به بهيږي، څومره غټ غم به وي؟ بيا دا سوچ لږ د اخرت طرف ته واړوئ! مونږه پۀ دُنيا کښې ډير کلونه تير کړل، ټول عمر مو نمونځونه وکړه، روژې مو ونيولې، صدقه او خيرات مو وکړو، اشراق او خااخت او اوابين به مو هم پۀ پابندۍ سره کول، تهجد مو هم چرته نۀ وو پريښودي، نفلي حجونه مو هم وکړه، عمرې مو هم وکړې، پۀ نيکو پسې مونيکۍ وکړې، ځان راته ډير نیک ښکاريدو، اعمال نامه مو د نيکو نه ډکه گڼله، ناخاپه د مرگ فرښته راغله، رُوح يې قبض کړو، غوغا انگوله شوه، څومره نیک انسان وو، د دُنيا نه لاړو، هر يو گس غمژن دے، چغې سوري دي، اخر مونږ ته کفن واغوستے شو، جنازه مو وکړے شوه، آه! بيا مونږ تيارۀ قبر ته کوز کړے شو او يواځې يې پريښودو او خلق غمژن، پۀ تعريفونو کولو، زمونږه پۀ نيکو

باندې په واه واه کولو کورونو ته لارل، بيا مونږ يو او زمونږه اعمال دي- بيا په دې تنهائۍ کښې، د وحشت په حالت کښې، د قبر په تياره کښې پته ولگي چې زمونږه هغه ټولې نيکي خو د ریا په وجه باندې بربادې شوې---!! آه! هغه اوږده اوږده نمونځونه، تهجد، او اوبن، اشراق، شاخت، هغه د گرمۍ روژې، د ټولې ورځې لوږه او تنده، په لکونو روپو چې مو کوم حجونه کړي وو، عمرې مو کړې وې، د خپل محنت کومه گټه چې مو په خلقو تقسيم کړې وه، د جومات په جوړولو کښې مو برخه اخستې وه، په ديني مدرسه باندې مو لگولې وې، ټول ژوند مو په محنت کولو، په خواری کولو، يوه يوه نيکي جمع کړې وه، يقين مو وو چې دا نيکي به مو په قبر کښې پکار راشي، د قبر د عذاب نه به مو بچ کړي، ټکه توره تياره شپه به راته رڼا کړي خو افسوس! ډير زيات افسوس---!! اوس چې قبر ته راورسيدو نو معلومه شوه چې د ریا ښکار شو او ټول محنت مو برباد کړو، اوس مو په اعمال نامه کښې هيڅ نيکي نشته، صرف ریا پکښې ده، آه! ډير آه! الله مو دې بچ کړي---!

خوږو او محترموا اسلامي ورونو! که داسې وشو نو د قبر په هغه تنهائۍ کښې، په هغه وحشت کښې به په مونږ باندې څه تيرېږي، څومره غم به مو په سر امبار وي، څومره ارمانی به يو---!! که هغه وخت خلق د زمکې د پاڅه زمونږه تعريفونه هم کوي نو څه فائده؟ مونږ خو به د قبر په تنهائۍ کښې د غم او شرم ښکار يو، ارمان به کوو خو افسوس!

اب کيا موت، جب چږياں ږگ گئیں کھيت

کچھ مرے بیچنے کی صورت کیجئے | اب تو جو ہونا تھا مولا ہو گیا (1)

(3): دُنیا له په اخرت باندې ترجیح مه ورکوی!

خوږو او محترموا اسلامي ورونو! دُنیا له په اخرت باندې ترجیح ورکول، د دُنیا د بهتری، د

دُنیا د مال او دولت، د عیش او عشرت او د دُنیا د فائِدې د پاره د اخرت نقصان برداشت کول دا هم د تاوان سودا ده- په 25 سپیاره، سورة شوری، آیت: 20 کښې الله پاک ارشاد فرمائی:

مَنْ كَانَ يُرِيدُ حَرْثَ الْآخِرَةِ نَزِدْ لَهُ فِي حَرْثِهِ ۗ وَ مَنْ كَانَ يُرِيدُ حَرْثَ الدُّنْيَا نُؤْتِهِ مِنْهَا وَ مَا لَهُ فِي الْآخِرَةِ مِنْ نَصِيبٍ ﴿٢٠﴾ (پاره: 25، سورة الشوری: 20)

ترجمه کنز العرفان: څوک چې د اخرت فصل غواړي نو مونږه د هغه د پاره د هغه په فصل کښې اضافه کوو، او څوک چې د دُنیا فصل غواړي نو مونږه هغه ته د دې نه څه ورکوو او په اخرت کښې د هغه هېڅ حصه نشته-

صحابی رسول، سلطان المُفسِّرین حضرت عبد الله بن عباس رَضِيَ اللهُ عَنْهُمَا د دې آیت په تفسیر کښې فرمائی: کوم بنده چې دُنیا له په اخرت باندې ترجیح ورکړي (مثلاً د دُنیا د مستقبل فکر خو کوي خو په اخرت کښې د کامیابی فکر نه کوي) د هغه د پاره په اخرت کښې هېڅ حصه نشته، آؤ! د هغه د پاره دوزخ دے- ورسره ورسره دا وبال هم چې (د دُنیا د مستقبل د پاره به) د هغه د فکرونو هېڅ نتیجه نه راووخې، هغه له به په دُنیا کښې صرف هغه څه ورکولے کيږي، کوم چې د محکښې نه لیکلے شوي وي- (1)

خوږو او محترمو اسلامي ورونو! که دُنیا میلاؤ شي او که میلاؤ نه شي نو خیر دے، د اخرت نقصان هېڅ کله نه دي کیدل پکار، خدائے دې نه کړي که په دُنیا کښې مونږه ډیر څه وگټل، ډیر مالداره شو، منصب، شهرت، عزت، دولت هر څه میلاؤ شو خو د اخرت کامیابی مو د لاس نه ووتله نو ډیر نقصان به وشي، ځکه همیشه اخرت له په دُنیا باندې د ترجیح ورکولو عادت جوړ کړئ! ❀ که په 10 منڼه دکان بندولو د یو څو سوو یا یو څو زرو روپو نقصان کيږي نو هېڅ خبره نه ده خو نمونځ نه دي پریښودل پکار ❀ که د دروغو وئیلو نه بغير گزاره نه کيږي نو نه دې کيږي، په دروغو وئیلو هېڅ کله هم خپل اخرت

خرابول نۀ دي پکار ❀ که د سُود نه بغير نشو مالداره کيدے نو نۀ دې کيږو، پۀ سود اخستو خپل اخرت نۀ دي بربادول پکار ❀ که د دوکې ورکولو نه بغير، د تګۍ کولو نه بغير گټه کمه کيږي نو کيږي دې ❀ که د رشوت اخستو نه بغير کور نۀ چليږي نو نۀ دې چليږي، که وچه ډوډۍ خوړل وي نو اوږې خوړئ خو خپل اخرت هيڅ کله هم مۀ بربادوئ.

د اخرت غوښتونکي جوړ شی---!!

د مسلمانانو څلورم خليفه حضرت علي المرتضى شير خدا رَضِيَ اللهُ عَنْهُ فرمائي: خلقوا! اخرت راروان دے، دُنيا روانه ده- پۀ دې کښې د هر يو غوښتونکي شته - تاسو د اخرت غوښتونکي جوړ شی! د دُنيا غوښتونکي مۀ جوړيږئ---!! بے شکه نن د عمل ورځ ده، نن حساب نشته خو سبا به د حساب ورځ وي، هلته عمل نشته- (1)

حُب دُنيا سے تُو بچا يازب!	عاشقِ مصطفیٰ بنا يازب!
کاش! لب پر مرے رہے جاري	ذکرِ آٹھوں پہر ترا يازب!
آه! طغيانیاں گناہوں کی	پار نیا مری لگا يازب!
نفس و شیطان ہو گئے غالب	ان کے پتنگل سے تُو بھڑا يازب! (2)

(4): د همزاد خبرې مۀ اوړئ!

دلته عام طور وئيلے کيږي چې انسان دُنيا ته يواځې راغله دے او هُم يواځې به ځي- دا خبره پۀ خپل ځائے باندې صحيح ده، البته مونږه دُنيا ته يواځې نۀ يو راغلي، چې کله ماشوم پيدا شي، هُغه وخت د ابليس کره هم ماشوم پيدا شي، کوم ته چې همزاد وئيلے شي- دغه شان يوه فرښته هم پيدا شي، کومې ته مَلِيْمٌ وئيلے شي-

1... بخاری، کتاب الرقاق، باب في الامل و طولہ، صفحہ: 1581 -

2... وسائل بخشش، صفحہ: 79 ملقطاً -

هغه چې کوم همزاد يعنې زمونږ سره شيطان وي، هغه هر وخت مونږه په گناهونو کښې داخه کولو کوشش کوي او چې کوم **مُنْهَم** فرښته ده هغه هميشه مونږه له د نيکي دعوت راکوي- (1)

بعضې وخت خلق وائي: زما دوه زړونه دي، يوزره مې غواړي چې دا کار وکړم او بل زره مې غواړي چې هغه کار وکړم، حالانکې زره خوپه سينه کښې هم يو دے، د چاهم په سينه کښې دوه زړونه نه وي، بيا داسې ولې کيږي؟ * يوزره غواړي چې نمونځ وکړه او بل زره غواړي چې وروستو به يې وکړي * يوزره وائي چې د الله پاک په لاره کښې مال ورکړه او بل زره غواړي چې مې يې ورکوه * يوزره غواړي چې روژه ونيسه او بل زره غواړي چې مې يې نيسه * يوزره وائي چې تلاوت وکړه او بل زره وائي چې مې يې کوه * يوزره غواړي چې درود پاک ولوله او بل زره غواړي چې موبائل راواخله، په سوشل ميډيا باندې خه وخت تير کړه * يوزره وائي چې په قافله کښې سفر وکړه او بل زره وائي چې مې يې کوه * يوزره غواړي چې په هفته واره اجتماع کښې شرکت وکړه او بل زره غواړي چې مې يې کوه- زره خوپه سينه کښې هم يو دے، بيا دا خه معامله ده؟ دا په اصل کښې د همزاد او د **مُنْهَم** معامله ده- همزاد شيطان دے- کوم چې ټول عمر د نيکو نه منع کول کوي، د گناهونو رغبت ورکوي او بل **مُنْهَم** فرښته ده کومه چې مونږ ته هميشه د نيکي دعوت راکوي-

بيا دا په مونږ باندې ده چې مونږه د چا خبره منو- که مونږه د **مُنْهَم** خبره منو، د نيکي په لاره باندې خو نو په هدايت باندې به يو او د جنت حقدار به جوړېږو، که د همزاد خبره منو نو د هدايت د لارې نه به بے لارې شو، په گناهونو کښې به اخته شو او د دوزخ طرف ته به لار شو- الله پاک مونږ ته د منافقانو طريقه بيان کړه چې

أُولَئِكَ الَّذِينَ اشْتَرُوا الصَّلَاةَ بِالْهُدَىٰ ۖ (پاڙه: 1، سورة البقرة: 16)

د منافقانو دا صفت دے چې هغوئي هدايت پرپردي، گمراهي اختياروي خو د مؤمن بنده دا شان دے چې هغه گمراهي پرپردي او هدايت اختياروي۔

حڪه مونږ له پڪار دي چې مونږه د تاوان سودا بالڪل نه ڪوو، هميشه د هدايت په لاره باندي اوسو، ڪله هم د هدايت لاره نه پرپرديو او د گمراهي طرف ته نه ځو۔ الله پاڪ دي مونږ ٿولو ته د عمل ڪولو توفيق راعطا ڪري۔ امين بِجَاهِ خَاتِمِ النَّبِيِّينَ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ ۔

صَلُّوا عَلَى الْخَبِيبِ ❀❀❀ صَلَّى اللهُ عَلَى مُحَمَّدٍ

د ماهنامه فيضانِ مدينه ايپلي ڪيشن تعارف

اے د خورني صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ عاشقانو! د عاشقانِ رسولِ ديني تنظيم دعوتِ اسلامي آئي تي ڊيپارٽمنٽ يو ڊير سنڪلے موبائل ايپلي ڪيشن جاري ڪرے دے، د دي نوم دے: ماهنامه فيضانِ مدينه (*Mahnama Faizan e Madina*) په دي ايپلي ڪيشن ڪنڀي تر اوسه پوري جاري شوې ٿولي ماهنامي د PDF شڪل ڪنڀي موجودي دي، د دي نه علاوه ❀ د ٽولو ماهنامو مضامين (آرٽيڪلز) په ليڪي شڪل ڪنڀي موجود دي، ڪوم چې د ڪاپي ڪولو سره شيئر ڪيدے هم شي ❀ د اساني د پاره سرچ آپشن (*Search option*) هم ورڪرے شوے دے، د ڪوم په مرسته باندي چې څه مضمون وغيره هم لٽولے ڪيدے شي۔ تاسو هم دا ايپلي ڪيشن په خپل سمارٽ فون ڪنڀي انسٽال ڪري او نورو له هم د دي ترغيب ورڪري۔

راڻي جي د بيان په اخره ڪنڀي يوه شرعي مسئله زده ڪرو:

صحيح ڇه دي؟

(د صحيح شرعي مسئلي يا په خلقو ڪنڀي د پرتي غلط فهمي په گوته ڪول)

مسئله: د نا بالغه ماشوم مټيازې هم پاكي نه دي.

وضاحت: ماشوم که د يوې ورځې هم وي نو د هغه مټيازې پاكي نه دي ځکه که دا په بدن باندې ولگي نو بدن به ناپاک شي، بيا چې تر څو پورې مټيازې وه نه وينځلې شي نو وجود به پاک نه وي، اگر که مټيازې وچې شي او د هغې بد بوئي ختم شي. په بهار شريعت کښې دي: د پي څښونکي هلک يا جيني مټيازې پليتي دي. دا چې په اکثر وختونو کښې کومه خبره مشهوره ده چې د پټيو څښونکي ماشوم مټيازې پاكي دي دا غلطه خبره ده. (1)

الله پاک دې مونږ ته د صحيح اسلامي احکامو د زده کولو او په دې باندې د عمل کولو توفيق راعطا کړي. امين بجاہ خاتم النبیین صلی الله عليه و آله وسلم۔

صَلُّوْا عَلَی الْحَبِیْبِ ❀❀❀ صَلَّى اللهُ عَلَیْ مُحَمَّدٍ

د اَسْمَاءُ الْحُسْنٰی برکتونه (وظیفه)

يَا مُدِلُّ، يَا مُعِزُّ

څوک چې 75 کرته **يَا مُدِلُّ، يَا مُعِزُّ** ولولي او سجده وکړي او ووايي **يَا اللهُ!** د فلانکې ظالم د شر نه ما محفوظ کړي، نو الله پاک به هغه له امان ورکړي او په خپل حفاظت کښې به يې وساتي. (2) **اِنْ شَاءَ اللهُ الْكَرِيم!**

الله پاک دې مونږ ته د عمل کولو توفيق راعطا کړي.

امين بجاہ خاتم النبیین صلی الله عليه و آله وسلم۔

صَلُّوْا عَلَی الْحَبِیْبِ ❀❀❀ صَلَّى اللهُ عَلَیْ مُحَمَّدٍ

1... بهار شريعت، جلد: 1، صفحه: 390، حصه: 2۔

2... مدني پنج سوره، صفحه: 250۔